

Ukázka integrace tematických okruhů průřezových témat do vzdělávacích oborů

Základní vzdělávání: 1. stupeň – 2. období

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	Průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
<i>Tematický okruh: Místo, kde žijeme</i>	<i>Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá (Svět nás zajímá)</i>
Očekávaný výstup z RVP ZV Žák: ➤ rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	Doporučený očekávaný výstup Žák: ➤ dokáže najít a kriticky hodnotit informace o událostech a jejich souvislostech doma i ve světě
Integrovaný výstup na úrovni školy Žák: ➤ ve slepé mapě Evropy vyznačí Českou republiku a sousední státy; vytvoří jednoduchý referát podle dané bodové osnovy; zároveň si uvědomuje odlišnosti a rozmanitosti jednotlivých států, ale i jejich shodné znaky a provázanosti (protékání vodních toků několika státy, společná hraniční pohoří, aj.); o každé zemi získá základní přehled, dokáže ji snadno vyhledat v mapě Evropy a umístit do slepé mapy, je schopen vyjmenovat alespoň tři odlišnosti jednotlivých států	
Výuková situace (5. ročník) Tuto činnost lze zařadit do dvou vyučovacích hodin, po částech rozdělenou do několika vyučovacích hodin nebo jako projekt, který budou žáci zpracovávat v rámci vyučování nebo samostatně mimo vyučování. Pro tuto příležitost jsem zpracovala činnost do dvou vyučovacích hodin, které následují po probraném učivu vztahujícím se k ČR a jejím sousedním státům. Žáci jsou rozděleni do skupin po pěti. Každý ze skupiny obdrží slepou mapu státu (ČR a její sousední státy) a bodovou osnovu, podle které vypracují jednotliví členové skupiny jednoduchý referát. V rámci skupiny si žáci rozstříhané mapy jednotlivých států rozeberou a domluví se na jednotném zpracování. Do slepé mapy zakreslí zadané požadavky a vytvoří referát. Při zpracování žáci mají možnost vzájemné spolupráce, využití map a učebnic, internetu. Vyplněné slepé mapy společně slepí, přidají vytvořené referáty. Před třídou pak každý žák ze skupiny pohovoří o zemi, kterou zpracovával a přidá zajímavost, kterou získal sám osobně nebo našel v literatuře, na internetu nebo pomocí jiného zdroje. Tato aktivita žáky vesměs bavila a při její realizaci se snažili a pracovali aktivně. Přestože se žáci ve skupině opravdu domluvili na jednotné	

Vzor tabulky pro zveřejnění ukázek integrace do prostředí digifólia

realizaci, slabší žáci to nedodrželi a oproti druhým měli také problémy s časovým omezením úkolu. Tyto rozdíly se také projevíly při prezentaci. Aktivitu zpracovávaly dvě skupiny (jde o málotřídní školu, kde jsou spojeny dva ročníky, v pátém ročníku bylo 11 žáků). Jedna skupina dokázala slabším žákům s jejich úkolem pomoci a výsledná práce byla ucelená, působila jednotně, rozdíly mezi schopnostmi jednotlivců znát nebyly. Druhá skupina pojala práci více individualisticky. Výsledek byl neucelený, rozdíly byly dobře patrné.

Na konci prezentace je možné dávat žákům doplňující otázky, např. co mají sousední státy společného a čím se naopak liší, co mají společného s ČR, v jakých oblastech spolupracují a jiné. Lze dát také prostor pro otázky ostatních spolužáků.

Na tyto hodiny jsme navázali programem na interaktivní tabuli, který se vztahoval k EU, i když toto téma jsme naťukli i při samotné prezentaci. V něm jsme si zopakovali vlajky států sdružených v EU, hlavní města, přiřazování vlajek ke státům, státy k hlavním městům, hlavní města ke státům a další.

Ve výukové situaci jsou rozvíjeny Klíčové kompetence: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, pracovní.

Kritéria pro hodnocení

Protože se jedná o skupinovou práci, bude hodnocena celá skupina, ne jednotlivci. Důležitým kritériem je, zda se skupina dokázala domluvit a sjednotit způsob zpracování tak, aby celek působil jednotně. Důležitá je přehlednost, přesnost při umísťování do slepé mapy, preciznost při práci, správnost jednotlivých vyplněných bodů a úplnost. Dalším kritériem pro hodnocení je schopnost žáků využít všech dostupných informačních kanálů a nápaditost při zjišťování zajímavosti o dané zemi.

Na zpracování ukázky se podíleli: Mgr. Dana Plachá (ZŠ a MŠ Zabuřany), Mgr. Petra Skalická (členka expertního týmu PT VMEGS, Člověk v tísni, o.p.s.) a Mgr. et Mgr. Aleš Franc (garant PT VMEGS, VÚP).